

J A A R V E R S L A G

M i l i e u e n D u u r z a a m h e i d

2 0 1 2

Afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling en Milieu

Gemeente Almelo
afdeling ROM
team Beleid, Techniek en Advies
maart 2013
DCS 1319328 / 11744

Inhoudsopgave

	Bladzijde
Inleiding	5
Conclusie	6
Successen in 2012	6
Vooruitblik 2013	7
1. Afval	9
2. Bodem	13
3. Energie en klimaat	16
4. Externe veiligheid	19
5. Geluid en Luchtkwaliteit	24
6. Milieu effect rapportage	29
7. Natuur- en milieueducatie	30
8. Water	33
Lijst met afkortingen	35

INLEIDING

Het Jaarverslag 2012 van het Team Beleid, Techniek en Advies, afdeling ROM, geeft een overzicht van de in 2012 uitgevoerde activiteiten en beleidsontwikkelingen op het gebied van milieu en duurzaamheid.

Het opstellen van het jaarverslag Milieu is een verplichting vanuit de Wet Milieubeheer.

Doel van het jaarverslag is bestuurlijke verantwoording afleggen over het uitgevoerde beleid op het gebied van de milieuwetgeving.

In voorgaande jaren werd het jaarverslag ook aangevuld met de resultaten van het beleidsvelden Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving en Monumentenzorg (het Oversticht). Aangezien het beschikbaar komen van de resultaten van op het gebied van Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving en Monumentenzorg niet parallel loopt met de beschikbaarheid van de gegevens van de beleidsvelden Milieu en Duurzaamheid wordt het jaarverslag Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving en Monumentenzorg separaat aan het bestuur voorgelegd.

Gelet op de planning met betrekking tot de Voorjaarsnota is het van belang dat het jaarverslag Milieu & Duurzaamheid in een zo vroeg mogelijk stadium in het voorjaar van 2013 aan het bestuur ter besluitvorming wordt voorgelegd.

Het jaarverslag heeft een kwalitatief, beschrijvend karakter en is waar mogelijk aangevuld met kwantitatieve gegevens. Het legt uit welke beleidsontwikkelingen en uitvoerende activiteiten in 2012 – op hoofdlijnen - hebben plaatsgevonden. Daarmee wordt inzicht gegeven in het brede takenveld waar het team Beleid, Techniek en Advies van de afdeling ROM mee te maken heeft.

Duurzaamheidsplan 2013 t/m 2016

De planning is dat het Duurzaamheidsplan 2013 t/m 2016 in maart 2013 aan de gemeenteraad ter besluitvorming wordt voorgelegd. Behandeling in het Politiek Beraad heeft plaatsgevonden op 22 januari 2013.

Op basis van het (nieuwe) Duurzaamheidsplan worden jaarlijkse Uitvoeringsprogramma's opgesteld.

Het Uitvoeringsprogramma wordt geëvalueerd door middel van een jaarverslag met conclusies en aanbevelingen.

Het jaarverslag over 2013 zal op basis van het format van het – nieuwe – Duurzaamheidsplan en het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid plaatsvinden.

Afdeling ROM, team Beleid, Techniek en Advies

Conclusie

De beleidsontwikkeling en -uitvoering is in overeenstemming met het Milieubeleidsplan, het Actieplan Milieubeleid en het in voorbereiding zijnde Duurzaamheidsplan 2013 t/m 2016 en het Uitvoeringsplan Duurzaamheid 2013 e.v.

Naar aanleiding van het collegeprogramma Het Verschil Maken komt het accent meer te liggen op beleidsontwikkeling en regie.

Dit heeft onder andere gevolgen voor de taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (RUD) en natuur- en milieueducatie (Natuurhus).

Daarnaast zijn organisatorische veranderingen ingevoerd, onder andere Decos en Het Nieuwe Werken (Pilot afd. ROM, team Beleid, Techniek en Advies).

In 2012 is een intensief overleg gestart met de Stichting Natuurhus (i.o.) over de mogelijke bouw van een natuurhus nabij het stadscentrum.

Voorts is besloten om mee te doen aan de Light Challenge, een ontwerpwedstrijd voor studenten en bewoners voor een nieuwe vorm van duurzame straatverlichting.

De aanwezigheid van hoogspanningstracés in Almelo heeft in 2012 geleid tot een intensivering van het overleg met bewonersorganisaties met als doel hiervoor landelijk aandacht te vragen.

De financiële situatie van de gemeente Almelo en die van externe partners (o.a. subsidieverstrekkers) heeft ook in 2012 binnen de afdeling ROM op het gebied van milieu en duurzaamheid geleid tot meer bewustwording ten aanzien van kosteneffectiviteit en een verantwoorde middeleninzet.

Successen die in 2012 zijn geboekt zijn onder andere:

- opstellen van het Duurzaamheidsplan 2013 t/m 2016 met bijbehorend Uitvoeringsplan Duurzaamheid 2013 e.v.
- de (nieuwe) premiereregeling woningisolatie,
- de verdere versterking van duurzaam aanbesteden en -inkopen,
- duurzaam materiaalgebruik bij gemeentelijke gebouwen,
- verdere verbetering van de afvalinzameling, -scheiding en -verwerking en de daarmee bereikte CO₂-reductie,
- de voorbereidingen om te komen tot een Natuurhus in 2014/2015,
- het voorbereiden en indienen van de subsidieaanvraag ACDI, "Almelo Centrum voor Duurzaamheid en Innovatie".
- Certificering van de grondbank
- Isolatieproject raillawaai Aalderinkshoek

Vooruitblik 2013

In 2012 is het Duurzaamheidsplan 2013 t/m 2016 en het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid ambtelijk afgerond.

Op 22 januari 2013 is het conceptplan in het Politiek Beraad besproken.

De planning is om het Duurzaamheidsplan in maart 2013 aan de Gemeenteraad ter besluitvorming voor te leggen.

Aan het Duurzaamheidsplan wordt een jaarlijks Uitvoeringsprogramma gekoppeld met SMART doelstellingen, gebaseerd op de beschikbare menskracht en de bij begroting vastgestelde middelen.

De volgende jaarverslagen, te beginnen over 2013, zullen rechtstreeks gekoppeld worden aan deze Uitvoeringsprogramma's.

In de jaarverslagen nieuwe stijl zal worden aangegeven of de doelstellingen zijn gehaald. Bij afwijkingen zal de oorzaak worden aangegeven en voor zover mogelijk zal een voorstel tot intensivering dan wel bijsturing worden bijgevoegd om de betreffende doelstelling te halen.

Een milieujaarverslag is een verplichting die voortvloeit uit de Wet milieubeheer. Dit verslag dient zo vroeg mogelijk na afloop van het betreffende jaar te worden opgesteld en na bestuurlijke vaststelling aan de Inspectie Leefomgeving en Transport te worden toegezonden.

Het betreffende jaarverslag zal voorts worden opgenomen in de Jaarverantwoording over 2012, binnen de Planning & Controlcyclus.

1. Afval

In het Landelijk Afvalbeleidsplan Plan (LAP) 2 is als doel gesteld dat huishoudens 60% van de afvalstoffen aan de bron moeten scheiden. De doelstelling voor bronscheiding realiseert een gemeente door verschillende fracties van het huishoudelijk afval gescheiden in te zamelen. Gelet op bovengange uitgangspunten en voorwaarden dient een gemeente in ieder geval zorg te dragen voor de gescheiden inzameling van eenvoudig te scheiden afvalstoffen, waaronder groente-, fruit- en tuinafval (gft), kunststoffen, papier, glas en textiel.

Beleid en ontwikkelingen

Benchmark

Uit de benchmark die in 2012 met de gegevens van 2011 is uitgevoerd, blijkt dat de gemeente Almelo 46% van haar afval aan de bron scheidt. Vooral gft en kca worden in de gemeente Almelo bovengemiddeld goed gescheiden. Oud papier, glas en textiel en afval op het Afvalbrengpunt worden nog niet optimaal aan de bron gescheiden. In 2010 is daarom een voorstel aangenomen om vanaf 1 januari 2014 het oud papier met minicontainers in te zamelen. Verenigingen die nu in het bezit zijn van een vergunning mogen ook na 2014 oud papier in Almelo blijven inzamelen.

Op het Afvalbrengpunt zijn meer containers geplaatst om afvalstoffen verder te kunnen scheiden.

Intergemeentelijk afvalbeleid

In 2012 hebben de Twentse gemeenten besloten een extern bureau opdracht te geven om vanuit de eigen autonomie van de gemeenten te streven naar meer intergemeentelijke samenwerking/afstemming van afvalbeleid.

Overwegingen hiervoor zijn:

- het realiseren van milieudoelstellingen
- kostenefficiency
- het samen realiseren van een hoger recyclingpercentage en
- het realiseren van optimale dienstverlening/gemak voor de burger.

Producentverantwoordelijkheid

In het kader van de producentverantwoordelijkheid verpakking is de gescheiden inzameling van kunststoffen ingevoerd. Door middel van oranje/groene brengcontainers kunnen inwoners hun kunststoffen apart aanleveren. De producenten (verenigd in de organisatie Nederland van afval naar grondstof (Nedvang) worden na de inzameling eigenaar van het materiaal en zijn daarom verantwoordelijk voor de verwerking van de kunststoffen.

De gemeente ontvangt, in het kader van deze producentverantwoordelijkheid een vergoeding voor het inzamelen van deze kunststoffen, oud papier en glas. Voor de laatste twee stromen geldt dat de vergoeding afhankelijk is van de marktprijs.

Proef Omgekeerd inzamelen

Omdat de aparte inzameling van de kunststoffen een groot effect heeft op het volume van het restafval is in 2010 een voorstel aangenomen om in een proefwijk te kijken of het mogelijk is om restafval een keer in de vier weken in te zamelen ("omgekeerd inzamelen"). De proef is in april 2012 begonnen en duurt een jaar.

Na een jaar zal de proef geëvalueerd worden. De proef omvat 774 huishoudens in de wijk Windmolenbroek.

Uit een tussentijdse enquête blijkt dat de deelnemende huishoudens meer afval gescheiden aangeleverd hebben. Bewoners geven aan tevreden te zijn over de nieuwe wijze van inzamelen van oud papier met behulp van de blauwe papiercontainer.

De frequentie van inzameling van het restafval c.q. de grijze container is in de proef teruggebracht tot eens per vier weken. Deze maatregel kan nog niet op brede steun rekenen. Inzamelgegevens laten wel zien dat de proef tot verschuivingen heeft geleid. Zo is het percentage aangeboden restafval per huishouden in het proefgebied met 42 procent gedaald, de percentages voor gft-afval en papier zijn met respectievelijk 17 en 122 procent gestegen. Ook is sinds het

invoeren van de proef 34 procent meer plastic aangeleverd in de verzamelcontainers bij het winkelcentrum. In de glascontainers werd 9 procent meer gestort. Sorteerprouven hebben ook uitgewezen dat gemiddeld nog zo'n 75 procent van het restafval in de grijze container ook gescheiden kan worden aangeleverd. Deze proef met de gewijzigde manier van inzameling duurt nog tot mei 2013. Daarna volgt de eindevaluatie op basis waarvan besloten wordt of deze wijze van inzamelen ook in andere delen van de stad kan worden ingevoerd.

Ondergrondse containers

De Europese aanbesteding voor het aanschaffen van ondergrondse containers heeft veel vertraging opgelopen. De containers konden daarom pas eind 2010 geleverd worden. Eind 2010 en in 2011 zijn de meeste ondergrondse containers geplaatst. Alleen de locaties die extra aandacht vragen moeten in 2012 nog worden bekeken.

Inmiddels zijn de meeste ondergrondse containers geplaatst. In 2012 heeft een inventarisatie plaatsgevonden ten aanzien van de nog te plaatsen ondergrondse containers. Verwacht wordt dat in 2013 nog ongeveer 15 ondergrondse containers geplaatst zullen worden.

Effecten bezuinigingen

In het kader van de bezuinigingen zijn in 2011 een aantal maatregelen genomen die op 1 januari 2012 zijn ingaan:

- De kerstbomen worden niet meer apart opgehaald.
- De groene minicontainers worden niet meer van gemeentewege gewassen.
- Het gratis tegoed op de milieupas is 150 kg i.p.v. 400 kg.

Er moet € 45,- voorrijkosten worden betaald voor het aan huis ophalen van grof huishoudelijk afval.

De eerste twee maatregelen zijn zonder noemenswaardige problemen ingevoerd.

Het veranderen van de grofvuilregeling heeft er, waarschijnlijk samen met de economische situatie, voor gezorgd dat de hoeveelheid grof restafval op het Afvalbrennpunt met 885 ton (39%) en de overige stromen met 413 ton (9%) is verminderd.

Ook het huishoudelijk restafval is met 774 ton verminderd (4%).

Dit heeft tot gevolg dat de totale hoeveelheid afval in Almelo behoorlijk naar beneden is gegaan met ongeveer 3.000 ton (9%). Het is onduidelijk wat hiervan valt toe te schrijven aan gemeentelijk beleid en wat valt toe te schrijven aan de economische crisis.

Sorteeranalyse

Verder is er in 2011 een sorteeranalyse uitgevoerd. Uit de sorteeranalyses blijkt dat er meer afval gescheiden aangeboden kan worden (in potentie kan er uit het restafval in de minicontainer nog ongeveer 74% gescheiden worden). Hieronder is in een afbeelding opgenomen wat er per kg per inwoner per jaar in de minicontainer zit.

Totale hoeveelheden ingezameld afval per jaar, naar component

Component	2007	2008	2009	2010	2011	2012
restafval (h)	19.582	18.860	18.903	18.780	18.044	17.320
grof vuil (b)	2.517	2.514	2.075	1.691	1.599	908
grof vuil (b. scheidingsinst.)						292
grof vuil (h)	690	708	701	595	667	181
GFT (h)	7.440	7.191	7.273	7.017	7.039	6.951
afgekeurd GFT (h)	76	31	56	7	42	12
papier (b)	2.563	2.320	2.080	2.018	1.951	1.734
papier (h)	1.404	1.564	1.573	1.603	1.597	1.656
glas (b)	1.209	1.260	1.254	1.120	1.214	1.204
textiel (b)	232	253	276	240	237	216
textiel (h)	15	46	51	44	48	n.n.b.
KCA (b)	133	132	137	129	138	126
KCA (h)	1	1	1	1	1	0,4
KCA batterijen via de Stibat	3	3	4	3	4	3
Kunststofverpakkingsmateriaal (b)	x	x	19	251	273	326
blik (b)	9	6	2	6	x	x
witgoed (b)	315	296	241	301	305	286
witgoed (h)	33	37	41	44	48	1
snoeiafval (b)	1.664	1.470	1.657	1.861	1.736	1.303
snoeiafval (h)	44	38	31	30	24	11
ijzer (b)	214	269	271	227	213	170
houtafval b (b)	1.532	1.486	1.365	1.326	1.485	1.078
houtafval c (b)	97	76	63	50	58	32
puin (b)	472	401	391	416	441	262
asbest (b)	42	51	47	40	48	33
autobanden (b)	21	10	13	11	22	25
bitumen (b)	55	58	48	56	45	21
Luiers (b)	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
tapijt en matrassen (b)	x	x	154	117	171	182
Hard plastic (b)	x	x	x	x	71	88
vlakglas (b)	x	x	x	x	12	28
gips (b)						30
	40.363	39.081	38.727	37.984	37.486	34.263,4

Tabel 1: Hoeveelheden ingezameld afval in tonnen

(h) = halen

(b) = brengen

X = geen aparte inzameling

(n.) n.b. = (nog) niet bekend

Gesteld kan worden dat de hoeveelheid afval jaarlijks afneemt. Dit wordt deels veroorzaakt door effectief beleid en in de laatste jaren deels ook door de economische crisis. Verwacht wordt dat de totale hoeveelheid afval zal stijgen als de economie aantrekt. Verdere scheiding heeft prioriteit om de fractie restafval te berperken.

Bijdrage aan de duurzaamheidsdoelstelling

De gescheiden inzameling van afvalstoffen draagt bij aan de reductie van CO₂. Uit de benchmark die landelijk is uitgevoerd zijn kengetallen opgenomen. De kengetallen zijn gerelateerd aan de inzamelgegevens van de gemeente Almelo. Uit de berekening blijkt dat het gescheiden inzamelen van afval de hoeveelheid CO₂-uitstoot met circa 9.5 kiloton (9.523.305 kilo) reduceert.

	2011			2012		
	inzameling aantal ton	kengetal	kg's CO ₂ - reductie	inzameling aantal ton	kengetal	kg's CO ₂ - reductie
GFT	7.039	68	478.652	6.951	68	472.668
Papier	3.548	2.010	7.131.480	3.390	2.010	6.813.900
Glas	1.214	323	392.122	1.204	323	388.892
Textiel	237	3.423	811.251	216	3.423	739.368
Kunststoffen	273	2.600	709.800	326	2.600	847.600
totale CO ₂ - reductie in kg's per jaar			9.741.858			9.262.428

Ter vergelijking: een gemiddeld huishouden in Nederland stoot jaarlijks 9.000 kg CO₂ uit (bron: Milieu Centraal). De reductie van de CO₂-uitstoot als gevolg van de gescheiden inzameling en verwerking van het afval in de gemeente Almelo in 2012 is vergelijkbaar met een besparing op de totale jaarlijkse uitstoot van 1.030 huishoudens.

Motto: "afval is voedsel", d.w.z. afval is grondstof voor nieuwe producten

2. Bodem

Algemene inleiding

In 2012 zijn de algemene doelstellingen uit het milieubeleidsplan voortgezet, te weten preventie van nieuwe bodemverontreinigingen, een duurzaam beheer van de bodem en het (laten) saneren van bestaande bodemverontreinigingen.

Beleid en ontwikkelingen

Preventie gebeurt via verschillende sporen: voorlichting, vergunningverlening en direct optreden bij calamiteiten. Daarnaast vindt er in het veld toezicht plaats op de verschillende grondstromen en het hergebruik van grond.

Besluit bodemkwaliteit

Wie grond wil gebruiken of verplaatsen (bijvoorbeeld bij saneren) moet zich houden aan het Besluit Bodemkwaliteit. Er mag in principe geen grond worden afgevoerd en gebruikt zonder dat bekend is wat de kwaliteit is. Kleine hoeveelheden tot 25 m³ zijn hiervan vrijgesteld. Als bewijs voor de grondkwaliteit kan gebruik worden gemaakt van een bodemonderzoek, een partijkeuring of de bodemkwaliteitskaart.

De gemeente beschikt over een bodemkwaliteitskaart, waarop per gebied de gemiddelde bodemkwaliteit is weergegeven. Zodra grond ergens wordt gebruikt, wordt eerst beoordeeld of dat is toegestaan op de ontvangende bodem. De bodem mag niet vuiler worden dan dat deze al is. Begin 2011 is de geactualiseerde bodemkwaliteitskaart vastgesteld met bijbehorende Nota Bodembeheer.

In de Nota Bodembeheer staat dat op basis van de bestaande bodemkwaliteit het grondgebied van Almelo wordt verdeeld in drie kwaliteitsklassen, schoon, wonen met tuin en stedelijk wonen. De kwaliteitsklassen zijn regionaal afgestemd en gelijk in de deelnemende gemeenten. Dat zijn naast Almelo de gemeenten Borne, Dinkelland, Hengelo, Hof van Twente, Oldenzaal, Tubbergen en Twenterand. De samenwerking betekent dat grond uit dezelfde klasse van de ene gemeente zonder extra bewijsmiddel mag worden toegepast binnen een gelijk gebied van een andere deelnemende gemeente.

Bodemsaneringsoperatie en het project Landsdekkend beeld

De bodemsaneringsoperatie vraagt nog altijd veel geld en capaciteit. Het is een eindige operatie, omdat in 2030 iedere zogeheten ernstige verontreiniging gesaneerd dan wel beheerd moet zijn. Voor de prioritering wordt onderscheid gemaakt in spoedlocaties en niet spoedlocaties. De gemeente heeft nu nog ongeveer 17 locaties die spoedseisend dan wel potentieel spoedeisend zijn. Deze locaties worden onderzocht en waar nodig gesaneerd via het project Landsdekkend beeld.

Navos

In 2012 is aanvullend actualiserend onderzoek verricht op de NAVOS-locaties (Nazorg Voormalige Stortplaatsen) in de gemeente Almelo. De aard en omvang van de verontreinigingen op deze locaties is nu beter in beeld. In 2013 gaan we verder met de monitoring van deze locaties.

Bodemconvenant

In juli 2009 is het Bodemconvenant gesloten. Hierin zijn tussen de bestuurslagen afspraken gemaakt over de aanpak van de spoedlocaties en de integratie van het beleidsveld bodem in andere beleidsvelden, zoals energie, water en ruimtelijke ordening. Nu de spoedlocaties met risico's voor de volksgezondheid bekend en bijna allemaal beheerst zijn, komen daarmee mogelijkheden van de bodem om een bijdrage te leveren aan verduurzaming van de economie meer in beeld. Concreet is in dit kader gewerkt aan:

Regie op bodemenergie

In 2013 treedt het Besluit bodemenergiesystemen in werking. De gemeente Almelo wordt dan bevoegd gezag voor gesloten bodemenergiesystemen op haar eigen grondgebied. Bodemenergiesystemen leggen beslag op de ondergrondse ruimte. Op dit moment is het principe 'wie het eerst komt, wie het eerst maalt' van toepassing. Daarnaast kunnen te dicht bij elkaar geplaatst bodemenergiesystemen elkaar negatief beïnvloeden. Daarom is het van belang om regie

te gaan voeren op de toepassing van bodemenergiesystemen. Het doel van deze regiefunctie is een duurzame en efficiënte benutting van de ondergrond. In 2012 is het beleid voor gesloten bodemenergiesystemen voorbereid zodat in 2013 de besluitvorming kan plaatsvinden.

Gebiedsgericht grondwaterbeheer

Bij gebiedsgericht grondwaterbeheer ligt de nadruk op het beheren van grondwaterverontreinigingen binnen een bepaald gebied. Door middel van beleid voor gebiedsgericht grondwaterbeheer beoogt de gemeente Almelo op een efficiënte wijze de bestaande complexe grondwaterverontreinigingen in het diepere grondwater voor een lange termijn te beheren. In 2012 is er aan beleid voor gebiedsgericht grondwaterbeheer gewerkt, in 2013 wordt dit verder uitgewerkt.

Impuls Lokaal Bodembeheer 2012

In juli 2012 is een nieuwe ronde voor het landelijke project Impuls Lokaal Bodembeheer (ILB) gestart. Het ministerie van Infrastructuur en Milieu biedt decentrale overheden de kans om ondersteuning te krijgen bij de vormgeving van het lokale en regionale bodembeleid. De gemeenten Hengelo, Dinkelland, Almelo en Deventer zien meerwaarde in een gezamenlijke aanpak van vraagstukken rondom de verbreding en verdieping van het bodembeleid en de ecosysteemdienstenbenadering¹ en willen dit graag in een breed verband ontwikkelen. Het project loopt tot 1 april 2013, in 2012 is er concreet gewerkt aan een product dat moet bijdragen aan het benutten van ecosysteemdiensten van de ondergrond bij ruimtelijke planvorming (de 3D benadering), dit voor een duurzame en doelmatige benutting van de ondergrond.

Grondbank

De Regionale Grondbank Almelo coördineert vraag en aanbod van partijen grond in de regio. Hier wordt grond ingenomen, gekeurd en weer hergebruikt. Zowel ontwikkelaars, gemeenten, waterschappen, loonbedrijven als particulieren kunnen hier terecht met vrijkomende grond. Tot 31 december 2009 werd de Regionale Grondbank Almelo door een commercieel bureau geëxploiteerd. Daarna is de exploitatie van de grondbank door de gemeente Almelo overgenomen. Alle BRL 9335² gerelateerde activiteiten werden tot 1 januari 2013 nog uitbesteed aan een gecertificeerd en erkend bureau. In 2012 is er vanuit de afdelingen Stadsbeheer en Ruimtelijke Ontwikkeling en Milieu samengewerkt, om te komen tot een eigen certificering en erkenning conform de BRL 9335. De certificering en erkenning zijn gerealiseerd door het kwaliteitssysteem van de Regionale Grondbank Almelo op te nemen in het al bestaande kwaliteitssysteem van vakgroep Bodem. Vanaf januari 2013 is de gemeente zelf gecertificeerd en erkend voor het uitvoeren van de BRL 9335 werkzaamheden (samenvoegen van partijen grond) op de Regionale Grondbank Almelo.

Financiën

In de periode 2010 tot en met 2014 is er geen specifieke uitkering op basis van de Wet bodembeheer meer. De specifieke uitkering wordt vervangen door een decentralisatie-uitkering bodem (DUB) binnen het gemeentefonds. Een invulling van deze decentralisering is een kleinere rol van het Rijk bij de verantwoording van de middelen. Sinds 2010 vindt er aldus geen monitoringsrapportage meer plaats aan RIVM / VROM. In 2012 is door het Rijk een bezuiniging op de apparaatskosten bodemsanering aangekondigd. De gemeente Almelo wordt in 2013 en 2014 jaarlijks gekort met € 83.159,-.

Kwaliteitssysteem

Het kwaliteitssysteem wordt structureel in- en extern beoordeeld. In 2012 heeft de gemeente Almelo meegedaan aan een experimentele visitatie. Het eindoordeel van deze visitatie is "goed". Daarmee is een consistente lijn te zien in de werking van dit systeem. Er wordt getoetst aan het Normblad 8002. Dit zal per januari 2013 veranderen aangezien het Normblad in 2012 is aangepast aan de veranderde, verbredende context van het werkveld bodem.

---

¹ Ecosysteemdiensten zijn de baten die we als mens ontvangen van het natuurlijk systeem.

² protocol met eisen voor de milieuhygiënische eigenschappen van grond voortvloeiend uit het Besluit bodemkwaliteit en de Regeling bodemkwaliteit.

Klanttevredenheidsonderzoek

Door de vakgroep bodem is in 2012 een klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd. Op basis van het bodemkwaliteitssysteem is dat een prestatie-indicator welke frequent gemonitord dient te worden.

Voor het onderzoek zijn een dertigtal contacten (adviesbureaus, makelaars en notarissen) benaderd om gegevens voor het onderzoek in te vullen. In het onderzoek wordt onder andere een waardering gevraagd omtrent de kwaliteit, professionaliteit en integriteit van de bodemmedewerkers, de prijs-prestatieverhouding van de geleverde informatie, de informatie op de website van de gemeente.

Door 10 adviesbureaus is de vragenlijst ingevuld en zijn waarderingen gegeven.

De gemiddelde beoordeling van alle vragen (voor zover ingevuld) bedraagt 7.33.

Verder geven de meeste respondenten aan dat de kwaliteit van de Almelose bodemmedewerkers hoger of gelijk scoort aan die van de omliggende gemeenten

Stimuleringsregeling Bodemonderzoek en –Sanering Almelo 2010-2014

De Stimuleringsverordening bodemonderzoek- en bodemsanering liep in 2009 af. Het aantal aanvragen in de periode rechtvaardigde een voortzetting van de regeling. Vanaf 2010 is een (gewijzigde) Stimuleringsverordening (periode 2010-2014) in werking getreden. In 2012 is in totaal één aanvraag ingediend voor subsidievaststelling van een uitgevoerde bodemsanering.

Activiteiten

In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de diverse beschikkingen en overige producten. Daarnaast is te zien hoeveel m3 grond en grondwater gesaneerd is.

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Vaststellen aard/omvang van de bodemverontreiniging	7	4	6	5	3	1	2
Instemmen Saneringsplan (incl. BUS) (*)	5	9	11	9	9	7	7
Instemmen Saneringsverslag (incl. BUS)	4	10	8	9	5	8	12
Instemmen Nazorgplan	1	-	-	2	-	-	1
subsidieverlening Stibosa	1	5	9	5	1	1	0
subsidievaststelling Stibosa	3	4	9	4	1	1	1
subsidieverlening bedrijvenregeling	-	-	-	1	-	-	1
subsidievaststelling bedrijvenregeling	-	1	-	-	-	1	-
Opleggen van een bevel	-	-	-	-	-	-	-
verzoeken om bodeminformatie							
makelaars	370	244	174	131	362	112	80
monitoringsrapportage RIVM/VROM	1	1	1	1	-	-	-
meldingen Bouwstoffenbesluit/besluit bodemkwaliteit	nb	40	24	35	45	85	120
aantal m3 gesaneerde grond	4.661	17.171	1.804	6.364	5.888	16.282	4.893
aantal m3 gesaneerd grondwater	2.082	8.480	880	350	1.901	9.211	1.288.848

(* BUS = Besluit uniforme saneringen)

3. Energie en klimaat

Nederland wil de volgende klimaatdoelstellingen in 2020 (t.o.v. 1990) hebben bereikt.

- 30% minder broeikasgassen (CO2)
- 20% duurzame energie
- 20% minder energieverbruik

Dit kan het Rijk niet alleen realiseren en daarom is in 2008 een klimaatakkoord gesloten tussen Rijk, provincies en gemeenten. Kort samengevat zijn de volgende zaken afgesproken.

- Hoge prioriteit aan klimaatbeleid
- Stimuleren van energiebesparing bij burgers en bedrijven
- Afspraken met woningcorporaties
- Specifieke aandacht aan nieuwbouw en bestaande bouw
- SLOK (stimulering lokale klimaat initiatieven) subsidie, gekoppeld aan thema's en prestaties
- Andere subsidieregelingen vanuit Rijk om burgers, bedrijfsleven en lagere overheden te stimuleren

Beleid en ontwikkelingen

In het najaar van 2008 heeft Almelo een aanvraag voor SLOK subsidiegelden ingediend bij AgentschapNL voor de realisatie van verschillende projecten.. In het voorjaar van 2009 is de aanvraag gehonoreerd. Eis van de subsidietoekenning is dat Almelo 50% cofinanciert met mensuren of ander budget. Zodat het totale budget wordt verdubbeld. Op deze wijze wil Almelo een impuls geven aan het behalen van de klimaatdoelstellingen die Rijk en VNG in het klimaatakkoord hebben vastgesteld.

Activiteiten

Hieronder een overzicht van activiteiten die in het kader van energie en klimaat in 2012 zijn opgepakt

- Almelo heeft in 2008 het Convenant duurzaam inkopen ondertekend en streeft naar 75% duurzaam inkopen in 2011 en 100% in 2015. De implementatie van duurzaam inkopen is meegenomen in het veranderingstraject om de inkoopfunctie in Almelo te verbeteren. Duurzaam inkopen is nu een vast onderdeel van het centrale inkoopplatform. Bij verschillende grote aanbestedingen zijn de duurzaam inkopen-criteria die landelijk zijn vastgesteld meegenomen. In 2011 heeft KPMG, in opdracht van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu, de duurzaam inkopen monitor Almelo 2010 uitgevoerd. Hieruit blijkt dat voor Almelo het totale gemiddelde percentage duurzaam inkopen 91% is. Hiermee is de doelstelling van 2011 (75%) al ruimschoots in 2010 gehaald! In 2013 zal de monitor opnieuw worden uitgevoerd.
- Almelo heeft in 2010 een energieloket en isolatie subsidieregeling ingesteld. Beide projecten zijn in 2012 afgerond. De resultaten van de projecten zijn in het opgestelde eindverslag samengevat. Hier een korte samenvatting:
  - Goed bezochte website
  - 450 maatwerkadviezen
  - 3 brochures, poster en banner ontwikkeld
  - Diverse artikelen in en bij lokale media
  - 8 informatiebijeenkomsten met in totaal ruim 400 deelnemers
  - Telefonische helpdesk waar veel gebruik van is gemaakt
  - Er zijn bijna 550 subsidies uitbetaald.
  - De gemiddelde uitbetaalde subsidie is € 1.400, -.
  - Per woning gemiddeld 2 labelstappen verbetering
  - Isolatie spouwmuren i.c.m. dak en/of vloerisolatie is het meest gerealiseerd.
  - De totale investering in de bestaande woningvoorraad: € 2.100.000, -.
  - CO2 reductie: ruim 1.000.000 kg per jaar. Per woning bijna 2.000 kg per jaar.
  - Energiebesparing 600.000 m3 aardgas per jaar.
  - De subsidie kon worden aangevraagd via het digidloket. Dit was de eerste keer dat een subsidie in Almelo op een dergelijke wijze kon worden aangevraagd. Hierop zijn veel positieve reacties gekomen. Het digitaal verwerken heeft een flinke besparing op de uitvoeringskosten opgeleverd.

De provincie Overijssel heeft in 2012 besloten om een uniforme regeling in te stellen voor alle Overijsselse burgers. Almelo heeft besloten hier aan mee te doen. De gemeente heeft hiervoor subsidie aangevraagd en gekregen. De subsidie is bedoeld voor het energieloket. Een premie-regeling en duurzaamheidslening voor isolatiemaatregelen worden door de provincie centraal geregeld.

- Bij elk ontwikkelingsproject in Almelo wordt standaard een duurzaamheidsadvies gegeven.
- Voor het te bouwen nieuwe stadhuis is een aparte werkgroep Duurzaamheid in het leven geroepen. De duurzaamheid van de plannen voor het nieuwe stadhuis worden door middel van BREEAM langs de meetlat gelegd. Gestreefd wordt naar een excellent score. Eind 2012 zag het er naar uit dat dit zal worden gehaald.
- Samen met de provincie is in 2011 gestart met de pilot verduurzamen binnenstedelijke transformatie. In 2012 is de pilot afgerond en zijn de duurzaamheidsambities voor de binnenstad vastgesteld.
- In 2012 zijn de resultaten van vier haalbaarheidsonderzoeken naar opwekking duurzame energie bekend gemaakt.
  1. Koude levering uit Leemslagenplas als onderdeel van het onderzoek verduurzamen ZGT Almelo. Uit de resultaten is gebleken dat dit haalbaar is. In 2012 is gestart met de voorbereidingen voor een aanbesteding. De exploitatie zal door een externe partij worden uitgevoerd.
  2. Warmte koude netten stadhuis/binnenstad. Uit het onderzoek is gebleken dat een WKO voor stadhuis wel mogelijk is maar dat er onvoldoende capaciteit is om meerdere gebouwen op één systeem aan te sluiten.
  3. Biovergister en verduurzamen warmtenetwerk Windmolenbroek. Ook hier is uit onderzoek gebleken dat er voldoende mogelijkheden zijn. Voor de biovergister is al een start gemaakt met een businesscase.
  4. Energie uit afvalwater. Gebleken is dat er veel potentie zit. Het onderzoek is via het project opstellen binnenstedelijk waterplan verder uitgewerkt. In 2013 wordt een vervolg verder opgepakt samen met een aantal bedrijven.
- De website van de gemeente Almelo is in 2012 up to date gehouden met betrekking tot duurzaamheid en energie.
- Begin 2012 is het project Energieteams afgerond. Energiebesparingadviseurs hebben in verschillende wijken en in de gele energiebus aan ruim 3.800 huishoudens een energiebesparingadvies gegeven. Tijdens het adviesgesprek is uitgelegd hoeveel energie en geld door de bewoners kan worden bespaard. De bewoners ontvingen een big shopper met energiebesparende artikelen om de energiebesparing meteen in de praktijk te brengen. De gemiddelde besparing per huishouden is € 220, -. In totaal is sprake van 700.000 kg CO2-reductie per jaar.
- Bedrijven die in verhouding veel gas en/of elektrisch verbruiken kunnen meestal met kleine verbeteringen/investeringen veel energie en geld besparen. Veel bedrijven zijn zich hier niet van bewust daarom wordt tijdens milieucontrolebezoeken aandacht besteed aan energiebesparing. Ook bij vergunningaanvragen wordt aandacht besteed aan energie verbruik.
- Almelo heeft bij Stichting E-laad in 2012 een aanvraag ingediend voor het plaatsen van oplaadpalen voor elektrische auto's. Deze palen zullen in 2013 worden geplaatst.
- In de Woonvisie, die in 2012 is vastgesteld, zijn duurzaamheidsambities opgenomen met betrekking tot wonen in Almelo. In 2013 zullen met woningcorporaties afspraken gemaakt worden hoe deze ambities gerealiseerd kunnen worden.

- In 2012 is gewerkt aan het opstellen van het binnenstedelijk waterplan. Hierin heeft duurzaamheid een belangrijke plaats ingenomen. Begin 2013 zal het plan worden vastgesteld.

Innovatie op komst

4. Externe Veiligheid

Inleiding

Bepaalde maatschappelijke activiteiten brengen risico's op zware ongevallen met mogelijk grote gevolgen voor de omgeving met zich mee. Externe veiligheid richt zich op het beheersen van deze risico's. Het gaat daarbij om de productie, opslag en gebruik van gevaarlijke stoffen (bijv. vuurwerk, LPG en munitie) en het transport van gevaarlijke stoffen over weg, water en spoor en door buisleidingen. Dergelijke activiteiten leggen beperkingen op aan de omgeving, doordat veiligheidsafstanden tussen risicovolle activiteiten en bijvoorbeeld woningen nodig zijn. Aan de andere kant is het rijksbeleid er op gericht de schaarse ruimte zo efficiënt mogelijk te benutten. Het ruimtelijk beleid en het externe veiligheidsbeleid moeten dus goed worden afgestemd.

Bestuur en beleid

De bestuurlijke verantwoordelijk voor het onderwerp externe veiligheid is belegd bij de portefeuillehouder Milieu, Leefomgeving en Wonen. Dit houdt in dat de portefeuillehouder meedenkt en praat over uitgangspunten in het EV beleid. Daarnaast worden afwijkingen van het beleid voorgelegd aan de betreffende wethouder danwel aan het college. Tevens wordt eventuele afwegingsruimte bij ruimtelijke vraagstukken, voorzien van een ambtelijk advies, met de wethouder kortgesloten.

De gemeente Almelo heeft sinds 2007 een gemeentelijk Extern Veiligheidsbeleid dat is vastgesteld door het college van B&W en de gemeenteraad. Daarnaast is de gemeente Almelo bezig met actualisatie van het externe veiligheidsbeleid. Dit beleid is momenteel in concept gereed, de verwachting is dat dit de eerste helft van 2013 wordt vastgesteld. Doel van het externe veiligheidsbeleid is om duidelijk te maken welke externe veiligheidsrisico's er in de gemeente Almelo zijn en hoe met deze risico's dient te worden omgegaan.

Het doel van de gemeente Almelo is streven naar een beheersbare externe veiligheidssituatie, waarbij:

1. De externe veiligheid risico's binnen de gemeente goed in beeld zijn gebracht en de organisatie en de bestuurders zich bewust zijn van de aanwezige risico's;
2. Een zorgvuldige afweging plaatsvindt tussen de verschillende beleidsvelden van nieuwe ontwikkelingen en de mogelijke gevolgen voor externe veiligheid;
3. Door middel van beleidsuitvoering en handhaving wordt gezorgd voor de beheersbaarheid en bestrijdbaarheid van bestaande en toekomstige EV risico's;
4. Communicatie met de burger plaatsvindt over de aanwezige risico's en de te volgen gedragsrichtlijn in geval van calamiteiten.

In dit verslag wordt aangegeven welke inzet de gemeente heeft gepleegd om de doelstellingen te halen dan wel te behouden en welke resultaten op het gebied van Externe Veiligheid zijn behaald.

Subsidie

Als vervolg op eerdere programma's, (PUEV 2004-2005 (Provinciaal Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid) en MEVO 2006-2010 (Meerjarenprogramma Externe Veiligheid Overijssel), zijn op basis van het Bestuursakkoord Rijk – Provincies ook voor de periode 2011 – 2014 middelen beschikbaar gesteld aan de provincies. Rekening houdend met de visie van het IPO, de bestaande aanpak in Overijssel en de al in eerdere programmaperioden gerealiseerde resultaten worden de middelen die voor Overijssel beschikbaar gesteld voor het nieuwe programma (MEVO 2) via een bijdrageregeling beschikbaar gesteld aan de gemeenten.

Op 18 april 2012 is door Gedeputeerde Staten aan de gemeente Almelo € 35.914,- subsidie voor MEVO2 verleend voor het borgen van structurele kennis, capaciteit en deskundigheid in de eigen organisatie ten behoeve van de uitvoering van wettelijke externe veiligheidstaken. Het borgen kan plaatsvinden in de eigen organisatie en door het delen van capaciteit en deskundigheid op het gebied van externe veiligheid, al dan niet in samenwerkingsverbanden tussen Overijsselse overheden. Bij de aanvraag om subsidie heeft de gemeente verklaard te beschikken over een door de gemeenteraad en het college vastgesteld extern veiligheidsbeleid en voornemens te zijn om:

- externe veiligheid te verankeren in ten minste de beleidsvelden ruimtelijke ordening, omgevingsvergunning, vervoer en toezicht,

- bij te dragen aan het delen van kennis, capaciteit en deskundigheid tussen Overijsselse overheden,

Ambitie

Met het aanvragen van de MEVO II subsidie heeft de gemeente zich gecommitteerd aan onderstaande ambitie uit het MEVO II. De ambities van het MEVO II sluiten aan bij de in het Bestuursakkoord Rijk – Provincies opgenomen doelen. Daarbij wordt specifiek gericht op meetbare resultaten die laten zien hoe het veiligheidsniveau (in Overijssel) zich ontwikkelt. Met andere woorden: We willen de resultaten van onze gezamenlijke inspanningen op een aansprekende manier kunnen meten en rapporteren. We willen ons richten op voor burger en bestuur herkenbare 'resultaten'. Daarbij moet ook ruimte zijn voor voldoende nuance om duidelijk te maken dat er verschillende manieren zijn om het veiligheidsniveau te beheersen of te verbeteren.

Wijze van uitvoering

De kern van het MEVO II bestaat uit het stimuleren van efficiënte en effectieve uitvoering van wettelijke externe veiligheidstaken. Kenmerkend is de nadruk op structurele verankering van uitvoering en samenwerking en het aantoonbaar maken van resultaten. Hierbij is het van belang dat externe veiligheidstaken op een zo effectief en efficiënt mogelijk schaalniveau wordt ingevuld. Dit vraagt om bestuurlijke betrokkenheid, kwaliteitsbeheersing en slimme samenwerkingsverbanden. In het Mevo II programma is dit nader uitgewerkt. Belangrijkste opgave voor de periode 2011-2014 is:

1. het gezamenlijk beschikken over en vasthouden van de personele expertise rond EV.
2. het vasthouden en verhogen van de uitvoeringskwaliteit, vooral in de ruimtelijke ordening en het ontsluiten- en delen van risicogegevens.
3. het breed verankeren van EV in:
  - Bestuur en beleid
  - Informatievoorziening
  - Uitvoering
  - Kwaliteitsmanagement
  - Kennis- en expertisemanagement.

Risicoprofiel gemeente Almelo

De gemeente Almelo kent een relatief verhoogd risicoprofiel. Er zijn een tweetal aandachtspunten met betrekking tot het groepsrisico. Dit betreffen het Lpg-tankstation aan de Vriezenveenseweg 86 en de spooromgeving waar we in beide situaties te maken hebben met een relatief verhoogd groepsrisico.

Voor het LPG tankstation geldt dat er een vergunning is voor de opslag en verkoop van Lpg, welke voor de omgeving van het tankstation zorgt voor een lichte overschrijding van de oriëntatie waarde van het groepsrisico.

Ten aanzien van de spooromgeving wordt is duidelijkheid verschaft over het groepsrisico in de vorm van het Basisnet Spoor en het feitenblad dat naar de gemeente Almelo is gestuurd. Hieruit blijkt dat de gemeente Almelo door de maatregelen in het kader van het Basisnet spoor (straks) niet meer te maken heeft met een overschrijding van het groepsrisico. Het groepsrisico in de spooromgeving blijft echter wel een punt van aandacht.

Resultaten behaald sinds 2006

Sinds 2006 zijn onder andere de volgende resultaten behaald:

- 2 LPG-tankstation opgeheven;
- 5 LPG-tankstations de doorzet vastgelegd in de omgevingsvergunning;
- Bestemmingsplannen zijn BEVI-proof gemaakt;
- Het RRGs/ISOR (Risico Register Gevaarlijke Stoffen, Informatie Systeem Overige Ramptypen) zijn geactualiseerd;
- De taakuitvoering Externe Veiligheid is geborgd in gemeentelijke organisatie;
- Bestuurlijke besluitvorming m.b.t. Bluswatervoorzieningen bij alle Lpg-tankstations;
- Externe Veiligheidsbeleid is in 2007 vastgesteld;
- Het nieuw Externe veiligheidsbeleid is in concept gereed, bestuurlijke vaststelling in 2013
- De personele expertise is aangesteld;
- Verschillende omgevingsvergunningen zijn geactualiseerd v.w.b. Externe Veiligheid;

- Het Groepsrisico en plaatsgebonden risico van alle buisleidingen binnen de gemeente Almelo is inzichtelijk gemaakt;
- De Route gevaarlijke stoffen is vastgelegd;
- De lobby met betrekking tot het Basisnet Spoor is vooralsnog succesvol;
- De website van de gemeente Almelo is aangepast m.b.t. risicocommunicatie.

Op dit moment aanwezige stationaire bronnen: bedrijven (inrichtingen volgens de Wet milieubeheer\Wabo):

De gemeente Almelo kent de onderstaande bedrijven die vallen onder het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (BEVI):

- 9 LPG tankstations;
- 3 opslaglocaties met meer dan 10 ton aan gevaarlijke stoffen
- 1 spoorwegemplacement
- 3 BRZO-bedrijven.

(naast Bevi bedrijven heeft de gemeente nog enkele RRGs-bedrijven zoals inrichtingen met propaantanks enz)

Op dit moment aanwezige risico door vervoer van gevaarlijke stoffen

Het vervoer van gevaarlijke stoffen binnen de gemeente vindt zowel over de weg als over het spoor plaats (o.a de A35 en het spoortraject Deventer – Almelo).

De ligging van ondergrondse aardgasbuisleidingen zijn te vinden op de Risicokaart. Deze leidingen lopen voornamelijk rond de bebouwde kom in het buitengebied van de gemeente Almelo

Aantal mensen binnen het invloedsgebied

Vanuit de provincie is gevraagd om in beeld te brengen wat het aantal mensen is dat zich bevindt binnen de invloedsgebieden van de risicobronnen. Door deze jaarlijks te monitoren is in beeld te brengen of dit aantal toeneemt of afneemt en kunnen daar conclusies aan verbonden worden welke mogelijk leiden tot aanpassing van beleid, uitvoering en/of ruimtelijke plannen.

Rapportage personen blootgesteld aan EV-risico's	2011	2012	2013	2014
Blootgestelde personen nabij risicovolle inrichtingen (LPG&BRZO)	3318	3006	pm	pm
Blootgestelde personen nabij transportroutes weg	1709	1735	pm	pm
Blootgestelde personen nabij transportroutes spoor	10121	9649	pm	pm
Blootgestelde personen nabij transportroutes water	3098	3110	pm	pm
Blootgestelde personen nabij buisleidingen	2525	2623	pm	pm

Resultaten bereikt in 2012

De gemeente rapporteert welke wettelijke taken ze heeft en of hier veranderingen in optreden. Van de wettelijke taken wordt (per type) globaal verslag gedaan van de uitgevoerde activiteiten. Tot slot wordt toegelicht in welke activiteiten (inventarisaties, saneringen, toezicht, etc.) waren gepland en of deze planning is uitgevoerd.

De wettelijke taken die voortkomen uit externe veiligheid zijn binnen de gemeente Almelo voldoende bekend. Dit is geborgd in het uitvoeringsprogramma van het externe veiligheidsbeleid (incidentele en structurele taken) Daarnaast is er een taakverdelingschema opgesteld waar de taken m.b.t. externe veiligheid worden gekoppeld aan bepaalde functies. Dit ter behoeve van de kenbaarheid binnen de organisatie.

Omgevingsvergunningen:

In alle omgevingsvergunningen wordt het onderdeel externe veiligheid getoetst. In de overwegingen is terug te vinden hoe de externe veiligheidssituatie beoordeeld is.

In 2012 heeft er een omgevingsvergunning gespeeld waar Externe Veiligheid een nadrukkelijke rol speelt. Het ging hier om het spoorwegemplacement.

Er heeft ook een langdurige kwestie gespeeld rondom de vergunning van een LPG tankstation. Uiteindelijk heeft in geresulteerd om de vergunning van LPG te limiteren tot 500 m³

Daarnaast speelde er een aanvraag van een RRGs inrichting, deze aanvraag is nog niet afgerond en loopt door in 2013

Ruimtelijke procedures:

Ook bij de ruimtelijke procedures heeft het onderdeel externe veiligheid een plaats gekregen. Ook bij de kleine verzoeken wordt nadrukkelijk gekeken naar externe veiligheid. Niet alleen of het gaat

om een mogelijk risico, maar ook bij mogelijke plaatsing van kwetsbare objecten wordt gekeken naar risico-objecten in de buurt. In 2012 zijn in het kader van een actualisatie slag een groot aantal bestemmingsplannen in uitvoering gebracht.

Deze plannen zijn BEVI (Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen)-proof (gemaakt, dat wil onder andere zeggen dat Plaatsgebonden Risico contouren zijn vastgelegd en dat groepsrisico is verantwoord).

Momenteel wordt de laatste hand gelegd aan actualisatie van een aantal plannen waarbij tevens voorstellen tot voorbereidingsbesluiten zijn genomen om onwenselijke ontwikkelingen tegen te gaan.

RRGS/ISOR

In 2012 heeft er een grote actualisatieslag plaatsgevonden van het RRGs en het ISOR. Daarnaast is de gemeentelijke website aangepast zodat ook het aspect risicocommunicatie een verbeterslag heeft gemaakt. Risicocommunicatie is echter nog wel een onderwerp waar de gemeente Almelo nog nadrukkelijker mee aan de slag wil.

Verkeer en mobiliteit

De gemeente heeft een routing gevaarlijke stoffen vastgesteld en verleent ontheffingen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen, indien moet worden afgeweken van de routing.

Toezicht en handhaving

De gemeente is verantwoordelijk voor het toezicht op door de gemeente verleende omgevingsvergunningen en vastgestelde bestemmingsplannen.

Er zijn diverse reguliere controles uitgevoerd welke niet geleid hebben tot handhavingsprocedures op een enkel geval na.

Er heeft namelijk wel een hercontrole plaatsgevonden bij een onbemand LPG tankstation, waarbij dat noodzakelijk was. Bij de controle bleken in eerste instantie wat aandachtspunten te zijn bij externe veiligheid gerelateerde voorschriften. Bij de hercontrole waren deze aandachtspunten allen verholpen en voldeed de inrichting aan de voorschriften van de vergunning.

Toepassen en verankeren van het gemeentelijk ev-beleid

Bij het huidige beleid/ nieuwe beleid is er in 2012 één keer een externe veiligheid gerelateerde discussie voorgelegd aan de portefeuillehouder. Het ging hierbij om een beperkt kwetsbaar object binnen een plaatsgebonden risico contour.

Ook is in 2012 de portefeuillehouder voorgelicht m.b.t. het conceptbeleid en is het concept besproken en voorgelegd aan de beleidsadviescommissie van de gemeente Almelo.

Samengevat

Over het algemeen worden de ambities uit het externe veiligheidsbeleid van de gemeente Almelo in de praktijk nageleefd omdat in een vroeg stadium al externe veiligheid wordt betrokken (als er nog mogelijkheden zijn voor aanpassingen) en is externe veiligheid in de bestemmingsplannen geborgd.

Afwijkingen van het beleid of discussies rondom het beleid worden na ambtelijk overleg bestuurlijk voorgelegd.

De adviseur externe veiligheid is het aanspreekpunt en contactpersoon voor alle externe veiligheidsvraagstukken. Dit is geborgd in een opgesteld taakverdelingsschema m.b.t. externe veiligheid dat bekend is bij de taakvelden milieu, RO en veiligheid & hulpverlening.

De gemeente Almelo geeft voor de opzet gekozen de adviseur externe veiligheid 3 dagen op het stadhuis en 2 dagen op de brandweerkazerne werkzaam te laten zijn om o.a. de communicatie/samenwerking tussen deze disciplines te vergoten. De adviseur externe veiligheid is tevens het aanspreekpunt voor de veiligheidsregio en hij neemt deel aan de zogeheten EV deskundigen-pool.

Naast de adviseur externe veiligheid hebben er meerdere beleidsmedewerkers en RO medewerkers binnen de gemeente voldoende achtergrondkennis van externe veiligheid om in ieder geval te signaleren wanneer externe veiligheid een rol speelt. Deze medewerkers hebben ook deelgenomen aan enkele bijeenkomsten/cursussen met betrekking tot externe veiligheid. Hierdoor is er bij deze medewerkers een gevoel ontstaan voor externe veiligheid, wat een vroege betrokkenheid van externe veiligheid heeft gecreëerd. Het komt daardoor zelden tot bijna nooit voor dat het onderwerp externe veiligheid over het hoofd wordt gezien of in een zeer laat stadium wordt betrokken.

Bij het herzien van het externe veiligheidsbeleid van de gemeente Almelo heeft er contact plaatsgevonden met andere gemeentes om ervaringen uit te wisselen. Zo heeft er in 2012 een overleg plaatsgevonden met de gemeenten Deventer en Hengelo over het groepsrisico rondom het spoor in relatie tot het externe veiligheidsbeleid. Dit heeft tot afstemming en kennisoverdracht geleid rondom aspecten rondom het externe veiligheidsbeleid.

5. Geluid en Luchtkwaliteit

Algemene inleiding

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de werkzaamheden die zijn uitgevoerd in het kader van het beleidsveld Geluid.

Doelstellingen op het gebied van geluid zijn:

- het ontwikkelen van gemeentelijk geluidbeleid;
- het voorkomen van nieuwe geluidhindersituaties;
- het saneren van bestaande geluidhindersituaties;
- zonebeheer.

In 2012 zijn de beleids- en uitvoeringsinspanningen met betrekking tot deze doelstellingen voortgezet.

Beleid en ontwikkelingen

EU-richtlijn Omgevingslawaai: geluidkaarten van Almelo, het actieplan en de voorlichting

In 2010 zijn de gemeenten Enschede, Hengelo en Almelo aangewezen als agglomeratie bij de 2^e tranche van de Europese richtlijn Omgevingslawaai. Op basis van deze richtlijn krijgt Almelo eenmalig geld om geluidsbelastingkaarten en actieplannen te maken. De kaarten geven een beeld van de geluidbelastingen bij de woningen in Almelo.

Uitsnede uit de geluidsbelastingkaart voor wegverkeerslawaai bij de Rietstraat.

Het actieplan geeft de maatregelen aan die de hoogste geluidbelastingen beperken. Op 12 juni 2012 heeft het college van burgemeester en wethouders de geluidsbelastingkaarten vastgesteld. In 2012 is het concept-ontwerp-actieplan gereed gekomen. In de eerste helft van 2013 wordt de procedure, met inspraak, gevolgd om het actieplan uiteindelijk definitief vast te stellen. Het actieplan van Almelo is een vervolg op het concept-knelpuntenprogramma (onderdeel van het gebiedsgerichte geluidbeleid).

Activiteiten

Sanering A-, Rail- en B-lijst woningen

In 2007 heeft het college besloten om 33 woningen op de A- en Raillijst (wegverkeer en railverkeer) te saneren in het kader van het ISV-programma. In 2009 heeft het college besloten het resterende ISV-budget uit die periode in te zetten voor het saneren van 28 woningen op de B-lijst (wegverkeer). De uitvoering van de sanering van de voormelde woningen is gestart in 2009 en is in 2011 vrijwel afgerond. In 2012 is nog een ruit vervangen. De formele afronding vindt begin 2013 plaats.

Geluidschermen langs het spoor bij de Aalderinkshoek en De Riet

In 2008 zijn saneringsprogramma's vastgesteld voor het realiseren van geluidschermen langs het spoor ter hoogte van de woonwijken Aalderinkshoek en De Riet.

In 2011 zijn de geluidsschermen ter hoogte van de woonwijk De Riet gerealiseerd. Een tweetal woningen komen in aanmerking voor geluidsisolerende maatregelen aan de gevels. Die maatregelen worden in opdracht van ProRail in 2013 afgerond. De bewoners van 2 andere woningen hebben hun medewerking geweigerd. Die weigering is na de gebruikelijke procedure vastgelegd in het Kadaster.

Geluidscherm bij de Rietstraat.

De geluidschermen ter hoogte van de woonwijk Aalderinkshoek zijn in april 2012 opgeleverd.

Eind 2012 is de toegangsweg voor de brandweerauto's bij de Griegstraat aangelegd. Daarmee wordt de opstelplaats voor de brandweer bij de vluchtdeur in het scherm beter bereikbaar.

Voor alle saneringsprojecten geldt de verplichting om achteraf een (financiële) verantwoording af te leggen richting het ministerie van Infrastructuur & Milieu.

Geluidscherm bij de Aalderinkshoek.

Actualisatie Verkeersmilieukaart

In regionaal verband worden verkeersmodellen voor heel Twente gemaakt. Om het geluid en de luchtkwaliteit langs de wegen in kaart te brengen wordt daarna de verkeersmilieukaart gemaakt. In 2012 is gestart met een uitgebreide actualisatie van de verkeersmilieukaart. Alle omgevingsfactoren (bebouwing, wegdekverhardingen, rijsnelheden, busroutes, bomen e.d.) zijn opnieuw in de kaart gebracht. De kaart wordt in 2013 opgeleverd. De verkeersmilieukaart dient als basis voor de akoestische onderzoeken bij nieuwe ontwikkelingen, de jaarlijkse rapportage over de luchtkwaliteit en de vijfjaarlijkse opzet van de geluidbelastingkaart en het actieplan.

Actualisatie van bestemmingsplannen; inbreng milieuaspecten

In 2012 zijn veel bestemmingsplannen geactualiseerd. Het ging hoofdzakelijk om de conservering van de bestaande situatie. De inbreng van de relevante milieuaspecten voor de milieuparagrafen werd vanuit het team Beleid, Techniek en Advies van de afdeling ROM samengesteld.

Zonering industrieterreinen

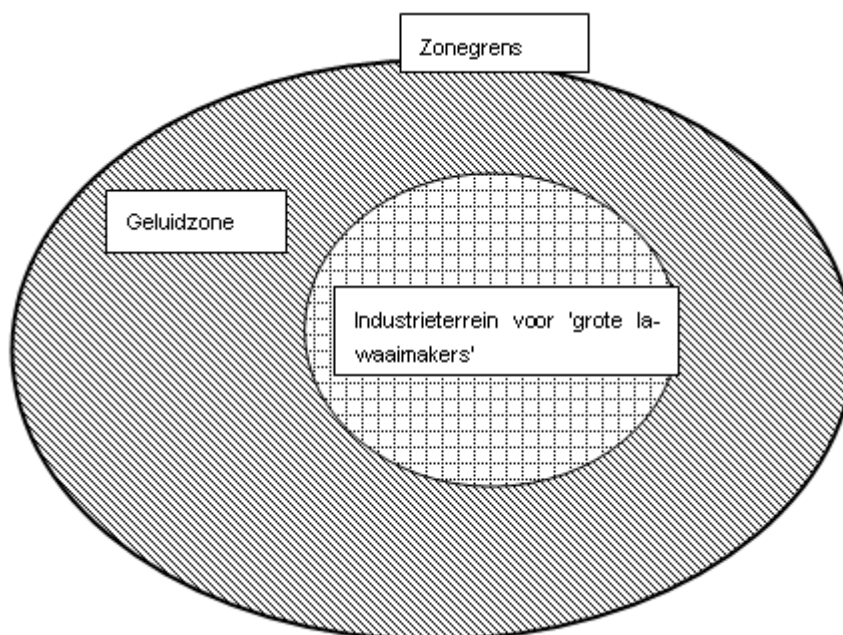
De gemeente Almelo is zonebeheerder voor de binnen de gemeentegrens gelegen gezondeerde industrieterreinen. De wetgeving op het gebied van het aspect geluid maakt onderscheid in industrieterreinen en bedrijventerreinen. Op een gezondeerd industrieterrein is op grond van het bestemmingsplan de vestiging van aangewezen bedrijfscategorieën "grote lawaaimakers" mogelijk. Vaak is slechts een deel van het industrieterrein bestemd voor dergelijke bedrijven. Terreinen voor bedrijfsactiviteiten waar op grond van het bestemmingsplan geen "grote lawaaimakers" zijn toegestaan worden bedrijventerreinen genoemd.

Rond een gezondeerd industrieterrein ligt een vastgestelde geluidscontour. De geluidsbelasting mag maximaal 50 dB(A) bedragen op de geluidscontour. De geluidscontour is een ruimtelijke tool om enerzijds (geluids)ruimte te geven aan bedrijven en anderzijds woningen te beschermen tegen de geluidsbelasting vanwege het industrieterrein. Het gebied tussen de geluidscontour en de planologische grens van het industrieterrein is de geluidszone.

Voor woningen binnen een geluidszone gelden vastgestelde hogere grenswaarden die aan maxima zijn gebonden. De geluidsbelasting wordt vastgesteld op basis van wettelijk vastgestelde reken- en meetmethoden. De geluidsbelasting vanwege alle bedrijfsactiviteiten op de geluidscontour moet worden bewaakt, het zogenaamde zonebeheer. Door middel van computerrekenmodellen wordt een "geluidsboekhouding" bijgehouden. De geluidsruimte die beschikbaar is voor een gezonde industrieterrein moet zo efficiënt en betrouwbaar mogelijk worden beheerd. Getracht moet worden om te voorkomen dat de industrieterreinen akoestisch gezien 'op slot zitten'. Vaak is er nog wel fysieke ruimte aanwezig om een bedrijf te vestigen, maar geen geluidruimte voor bedrijfsactiviteiten omdat op delen van de geluidscontour de maximaal toegestane geluidsbelasting is bereikt.

Op dit moment bestaat het gezonde industrieterrein (nog) uit de delen Bedrijvenpark Twente, Dollegoor en het Indiëterrein. Het laatstgenoemde terrein wordt omgevormd tot wonen en deels lichte bedrijvigheid. Voor een deel van het Indiëgebied langs de Kolthofsingel is al een nieuw bestemmingsplan vastgesteld. Op het resterende deel van het Indiëterrein staat nog een klein deel van de gebouwen van de inrichting Nicolon-Ten Cate. De weverij is ontmanteld en de milieuvergunning is ingetrokken.

De omvang van het huidige gezonde industrieterrein (Bedrijvenpark Twente / Dollegoor) en de daar aan gekoppelde geluidszone wordt onder de loep genomen. Terreinen waar zich op grond van het geldende bestemmingsplan geen zoneringsplichtige bedrijven meer mogen vestigen worden gedezoneerd. De geluidszone zal worden aangepast waarbij de nieuwe gewijzigde geluidzone moet worden vastgesteld en gekoppeld aan het resterende gezonde industrieterrein. Dit kan alleen met een bestemmingsplanprocedure. Tevens zal worden gekeken in hoeverre het mogelijk en verantwoord is om de geluidszone op delen te verruimen en de geluidscontour aan te passen.

Activiteitenbesluit

Door de komst van het Besluit algemene regels milieubeheer (Activiteitenbesluit) is en gaat voor steeds meer bedrijven de vergunningplicht vervallen. Voor vergunningplichtige bedrijven zijn geluidsgrenswaarden opgenomen in de verleende vergunning. Op basis van deze voorschriften is de "geluidsruijnte" vastgelegd. Voor bedrijven die onder het Activiteitenbesluit vallen gelden in principe standaardgeluidsvoorschriften. De gemeente kan passende maatwerkvoorschriften vaststellen voor deze bedrijven op gezoneerde industrieterreinen om de "geluidsruijnte" vast te leggen. Het is belangrijk om de geluidsruijnte voor de bedrijven op gezoneerde industrieterreinen vast te leggen in voorschriften en de gecumuleerde geluidsbelaasting vanwege alle bedrijven actueel en betrouwbaar in beeld te hebben. De op grond van de Wet geluidhinder in acht te nemen geluidsgrenswaarde op de rekenpunten op de vastgestelde geluidscoutour bepaalt de beschikbare geluidsruijnte voor de bedrijven op een gezoneerd industrieterrein. Deze geluidsruijnte moet zo efficiënt mogelijk worden beheerd om binnen de grenzen van de wettelijke geluidsgrenswaarden nieuwe en wijziging en/of uitbreiding van bestaande bedrijfsactiviteiten mogelijk te maken.

Geluidsmetingen

Sinds 2010 wordt gebruik gemaakt van nieuwe geluidmeetapparatuur en is nieuwe analysesoftware aangeschaft. Met deze apparatuur kunnen onbemande metingen worden uitgevoerd. Er zijn al diverse metingen uitgevoerd waarbij gedurende langere tijd continue meetgegevens zijn geregistreerd. De metingen kunnen met de analysesoftware op ieder gewenst tijdstip op kantoor worden uitgewerkt en beluisterd. De apparatuur heeft al diverse keren naar volle tevredenheid gefunctioneerd. Bij geluidsklachten kan hiermee een goed representatief beeld worden verkregen.

Hogere grenswaarden

In 2012 heeft het college van burgemeester en wethouders acht verzoeken tot hogere grenswaarden vastgesteld. De verzoeken betroffen:

- Maximaal 35 nieuw te bouwen woningen op de locatie Elisahof;
- Twee nieuwe woonunits op de locatie De Burcht 80;
- Tien nieuwe woningen op de locatie hoek Kerkhofsweg-Ootmarsumsestraat;
- Een nieuw te bouwen woning op de locatie Vriezenveenseweg 207;
- 42 nieuwe woningen op de locatie Nijrees Zuid;
- De nieuwbouw van een instelling voor de geestelijke gezondheidszorg (Dimence) op de locatie Westerdok, hoek De Grenzen-Haven Noordzijde;
- 100 woningen voor de herontwikkeling van het Indiëterrein;
- Maximaal 23 nieuw te bouwen woningen op de locatie Nijrees Noord (plandeel Rotij).

De vastgestelde hogere grenswaarden passen binnen de kaders van het gebiedsgericht geluidbeleid van de gemeente en de wet.

Ontheffingen

Naast de hogere grenswaarden heeft het college van burgemeester en wethouders in 2012 zeven ontheffingen verleend op grond van de Algemene Plaatselijke Verordening (artikel 4.6 APV) in verband met het veroorzaken van (nachtelijke) geluidhinder voor de omgeving.

Geluid	2008	2009	2010	2011	2012
Ontheffing APV – geluidhinder	2	6	14*	10	8
Vaststelling hogere grenswaarden	7	10	3	2	8

* Dit is inclusief 8x melding n.a.v. een doorlopende ontheffing voor een periode van 5 jaar.

Luchtkwaliteit

Algemene inleiding

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de werkzaamheden die zijn uitgevoerd in het kader van het beleidsveld Lucht. Doelstellingen op het gebied van lucht zijn:

- het bewaken en waar mogelijk verbeteren van de luchtkwaliteit in Almelo;
- minimaal voldoen aan de grenswaarden voor luchtverontreiniging, maar streven naar het voldoen aan de richtwaarden van landelijke regelgeving;
- verdere verzuring van het buitengebied voorkomen.

Maatregelen

In 2012 zijn maatregelen uitgevoerd om deze doelstellingen te realiseren, o.a.:

- het verplicht stellen van luchtwassers in de Wabovergunning voor agrarische bedrijven;
- verkeersmaatregelen ter bevordering van een betere doorstroming van het autoverkeer;
- verbetering van de fietsinfrastructuur;
- toetsing van voorstellen en besluiten over verkeersmaatregelen aan de Verkeersmilieukaart.

Beleid en ontwikkelingen

In 2012 heeft de gemeente Almelo de verplichting om jaarlijks te rapporteren uitgevoerd door op een website van het ministerie van toenmalige VROM (thans IM) de "monitoringsrapportage" in te vullen. De resultaten van de monitoring NSL³ 2012 is ook openbaar toegankelijk via www.nsl-monitoring.nl. Binnen de gemeente Almelo wordt voldaan aan de wettelijke normen die gelden voor de luchtkwaliteit.

---

³ Het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) is een samenwerkingsprogramma van de Rijksoverheid en lokale overheden om de luchtkwaliteit te verbeteren ten behoeve van de volksgezondheid.

6. Milieu Effect Rapportage

Met betrekking tot de procedures betreffende milieueffectrapportages die betrekking hebben op de ruimtelijke procedures het volgende:

Nieuw Stadion Heracles:

M.e.r. bestemmingsplan nieuwbouw stadion Heracles: Er is door de Stichting Stadion Heracles een m.e.r. opgesteld. Deze m.e.r. is in 2012 afgerond. Op dit moment ligt er een definitief milieueffectrapport welke de onderligger is voor de ruimtelijke onderbouwing voor de bestemmingsplanprocedure.

De m.e.r. regelgeving is gewijzigd. Verwacht wordt dat in de toekomst meer m.e.r. procedures gevolgd moeten worden. Hierbij kan gedacht worden aan grotere agrarische bedrijven, bestemmingsplanprocedures, maar ook aan bedrijven die zich willen vestigen op het XL-park.

Milieuadvies in ruimtelijke projecten en initiatieven

ROM/Milieu is betrokken bij de advisering voor ruimtelijke initiatieven. Globaal kunnen de initiatieven worden onderverdeeld in:

- actualisering van bestaande bestemmingsplannen
- Verzoeken tot wijzigingen van bestemmingsplannen vanuit de markt
- Gemeentelijke projecten (o.a. binnenstadsplan, waterboulevard)
-

Voor deze plannen wordt een integraal milieuadvies afgegeven. De diepgang en het detailniveau zijn afhankelijk van de grootte van het project en de relevantie van milieuhygiënische aandachtspunten. De advisering heeft tot doel om te komen tot een goede integrale afweging van het ruimtelijke initiatief.

Behalve over veel kleinere projecten is in 2012 is geadviseerd over onder andere de volgende "grotere" ruimtelijke projecten":

- Actualisering van diverse bestemmingsplannen;
- Ontwikkeling Indië-Nicolon gebied;
- Ontwikkeling Waterboulevard;
- Binnenstadsplan;
- Ontwikkeling Dimence;
- De Stadhuislocatie;
- XL-park, derde tranche, inclusief laad en loskade;
- Nieuwbouw Heracles.

7. Natuur- en Milieueducatie

Met de huidige 0,5 fte (sinds 1 januari 2011) worden de volgende taken en activiteiten op een minimaal noodzakelijk niveau uitgevoerd:

- Uitleen van lesmaterialen aan het basisonderwijs, speciaal onderwijs en buitenschoolse opvang.
- Beheer lesmaterialen.
- Coördinatie en beheer Natuur & Milieucentrum
- Coördinatie educatieve tuin
- Coördineren en aansturen van vrijwilligers op het Natuur & Milieucentrum.
- Het mede ontwikkelen en uitvoeren van het project Water Energie Twente, samen met de gemeenten Hengelo, Enschede en het Waterschap Regge en Dinkel

Beleid en ontwikkelingen

Bezuinigingen

Per 1 januari 2011 is de functie Natuur- en milieueducatie wegbezuinigd. In de voorjaarsnota van 2011 heeft de gemeenteraad besloten om tot eind 2013 natuur- en milieueducatie / duurzaamheidscommunicatie te blijven coördineren voor de verschillende partijen in de stad, totdat de Almeloze natuurorganisaties in staat zijn het Natuurhus-concept te verwezenlijken en het project Water Energie Twente, waarvoor een subsidie is verkregen, afgerond is. Gezien de ontwikkelingen met betrekking tot het Natuurhus en de verwachte oplevering, is het belangrijk dat Natuur- en Milieueducatie langer overeind wordt gehouden dan eind 2013. Dit om een goede overdracht mogelijk te maken.

Verplichtingen:

Project Water Energie Twente

Van januari 2011 tot medio 2013 loopt het project Water Energie Twente. Dit is een samenwerkingsverband tussen de gemeenten Hengelo, Enschede en Almelo en het Waterschap Regge en Dinkel. Voor dit project is een subsidie van € 250.000 verkregen bij Agentschap NL. Cofinanciering bestaat uit 250 uren nme per jaar en het ter beschikking stellen van lesmaterialen aan basisscholen. Deelname aan het project is vastgelegd met een B&W nota in november 2010.

Kindermiddagen

De kindermiddagen werden in 2012 drie keer georganiseerd door vrijwilligers van het IVN, in plaats van de 10x per jaar die we voorheen organiseerden.

Activiteiten:

Uitleen lesmaterialen

In 2012 is het aanbod van lesmaterialen voor de basisschool weer aangeboden aan de scholen in Almelo. Wat opvalt, is dat vooral het speciaal onderwijs vaak lesmaterialen leent. Tijdens de inspreekronde in de Voorjaarsnota hebben de scholen een petitie met handtekeningen aangeboden aan de gemeenteraad om natuur- en milieueducatie en de ondersteuning van lesmaterialen voor het onderwijs te behouden. Dit onderstreept de behoefte die er vanuit scholen is aan de educatieve ondersteuning en de uitleen van lesmaterialen en aanvragen van activiteiten door scholen.

Open Imker dag

Begin juli vond landelijk de open imkerdag plaats. De Almeloze imkervereniging Het Iemenschuur heeft in Almelo langs verschillende imkers een fietsroute uitgezet. Het Natuur & Milieucentrum was met haar eigen bijenstal ook onderdeel van deze fietsroute. Gedurende de hele dag zijn er bezoekers geweest om te komen kijken en mee te doen met de verschillende activiteiten bij het centrum. Na afloop zijn alle imkers op bezoek geweest op het Natuur & Milieucentrum om de dag gezamenlijk af te sluiten.

Tentoonstelling Kei Goed!

In de eerste helft van 2012 is door een aantal enthousiaste vrijwilligers de stenencollectie van de heer Stoffer uit Almelo uitgezocht. Daarbij is geopperd dat de stenen (zwerfstenen en fossielen, allen afkomstig uit Almelo en omgeving) nu toch echt aan publiek moeten worden getoond. Daarop is besloten om een tentoonstelling te maken over zwerfstenen en andere mooie mineralen. Privé collecties van verschillende mensen en instellingen zijn aangesproken en samengebracht. Tot eind november was de collectie te bezichtigen in het Natuur en Milieucentrum. 'Stenendokter' Frans Bakker heeft een educatieve middag verzorgd over stenen die mensen zelf mee hadden gebracht. De middag was een groot succes met vele bezoekers.

Project Water Energie Twente

Gedurende het hele jaar is het Natuur- en Milieucentrum samen met de gemeenten Hengelo en Enschede en het Waterschap Regge en Dinkel bezig om een gezamenlijk educatief project uit te voeren. Uitgangspunt is het gemeentelijk beleid op gebied van water en energie. In november 2010 besluit B&W om gezamenlijk met de gemeenten Hengelo en Enschede en Waterschap Regge en Dinkel deel te nemen aan het project Water Energie Twente voor een periode van twee jaar. In juni heeft de officiële start van het project een aftrap gehad in het gebouw van het Waterschap. Alle wethouders van de deelnemende gemeenten en de watergraaf waren hier bij aanwezig.

Voor basisscholen is een educatief programma opgezet met de thema's water en energie. Bestaande lesmaterialen leveren punten op, waarmee scholen sparen voor educatieve prijzen. De eerste ronde prijzen is in de zomer van 2012 uitgereikt. Scholen waren enthousiast over de uitleen van 'water en energie' materialen en wijdden vaak een project aan de thema's. De Rank in Almelo won de hoofdprijs. Komend schooljaar vindt er weer een puntenspaaractie plaats.

Ook de Warme Truiendag is onderdeel van het WET project. Scholen hebben op hun eigen wijze hier invulling aan gegeven. Door het lager zetten van de thermometer, wordt energie bespaard.

Voor het voorgezet onderwijs is het project Scholen voor Duurzaamheid opgestart. Dit is een landelijk project, waarin scholieren in de huid van 'adviseur' stappen en zo aan de slag gaan met maatschappelijke vraagstukken. In deze eerste sessie is de Gemeente Almelo opdrachtgever met een aantal beleidsthema's op het gebied van duurzame energie en water. In het voorjaar van 2012 hebben scholieren van het St. Canisius hun resultaten gepresenteerd aan de gemeente. De opdracht was een campagne te ontwikkelen om de riolen in Almelo beter schoon te houden. Insteek en uitkomsten van de campagne waren voor ons als gemeente af en toe verrassend en werken bijzonder inspirerend.

Voor burgers worden bestaande activiteiten op het gebied van water en energie, aangeboden door verschillende organisaties, gebundeld in een activiteitenkalender. De WET krant is in april uitgegeven aan alle huishoudens in de gemeenten Almelo, Hengelo en Enschede. Prijswinnaars van de puzzel in de krant gaan een dag naar belevenspark Avatarz in Oldenzaal.

In mei lag het schip 'De Watervlo' een week lang in de haven van Almelo. Zowel scholen als burgers konden op bezoek. Beide doelgroepen waren erg enthousiast over het aangeboden educatieve programma op de boot. Verzoek van de scholen is dan ook om de boot wederom naar Almelo te halen. Ook de gemeenteraad is uitgenodigd om een bezoek te brengen aan de Watervlo en uitleg over het WET project te krijgen.

In de loop van 2012 is een inventarisatie gemaakt van beken die in aanmerking komen voor een educatieve beektocht. De wens een educatieve route voor de Doorbraak op het Tusveld te ontwikkelen is niet haalbaar gebleken. Wel gaat er in 2013 een educatieve App worden ontwikkeld voor de andere waterwandroutes in Almelo.

Natuurhus

Begin 2012 zijn alle potentiële locaties (bestaand en nieuw) voor de vestiging van het nieuwe Natuurhus getoetst door de Stichting Natuurhus in oprichting (de zes deelnemende natuur- en milieuorganisaties).

Voor de toetsing zijn wegingsfactoren opgesteld waaraan een puntentelling is gekoppeld.

De uitkomst van de toets is dat de voorkeur uitgaat naar nieuwbouw in het Hagenpark. De doorslaggevende factor is de aanwezigheid in of nabij de binnenstad. Op basis hiervan is door de St. Natuurhus het projectplan nader uitgewerkt.

De ambtelijke en bestuurlijke contacten over de totstandbrenging van een Natuurhus in het Hagenpark zijn in 2012 voortgezet.

Op 7 december 2012 is het projectplan door de St. Natuurhus i.o. en de afd. ROM gepresenteerd in B&W/DT. Voorafgaand hieraan is de begeleidende memo besproken in de relevante WA's.

De conclusie is dat het plan kansrijk wordt geacht. Wel dienen nog enkele inhoudelijke vragen te worden beantwoord en dient de financiering nader te worden onderbouwd en gespecificeerd.

Het College heeft verzocht een voorstel voor te bereiden om te komen tot een bestemmingsplanwijziging voor het Hagenpark op basis waarvan een omgevingsvergunning zou kunnen worden verleend. Voorwaarde is o.a. dat het park haar openbare karakter behoudt. Een gemeentelijk programma van eisen zal worden opgesteld.

De St. Natuurhus heeft een (Almelo's) adviesbureau in de arm genomen dat op basis van gedeeltelijke sponsoring het ontwerpbestemmingsplan zal opstellen in nauw overleg met de gemeente.

planning:

- 2013, procedures: o.a. bestemmingsplanwijziging en omgevingsvergunning
- 2013, gemeentelijk programma van eisen opstellen
- 2014, bouw van het natuurhus en start aanpassing Hagenpark
- 2015 opening en ingebruikname.

Gelet op het streven naar een soepele overgang van de taken van het gemeentelijk NME naar het Natuurhus zou dit kunnen inhouden dat het huidige NME-centrum tot eind 2014 zou moeten door blijven functioneren, minimaal op het huidige niveau van dienstverlening.

8. Water

Algemeen

Water krijgt steeds meer een belangrijke functie in andere beleidsterreinen, zoals ruimtelijke ordening en milieu. In nieuw te bouwen- en bestaande woonwijken c.q. de binnenstad wordt veel aandacht gegeven aan het onderwerp water.

Stedelijk waterplan

In 2012 is het Stedelijk Waterplan afgerond. Vanuit de afdeling ROM is milieuhygiënische input geleverd om zo te komen tot een zo maximaal duurzaam stedelijk waterplan. In dit stedelijk waterplan is aandacht geschonken aan klimaatadaptie, vernatting, verdroging, het afkoppelen van regenwater van het vuilwater-rioleringsnetwerk en het verbeteren van de kwaliteit van het oppervlaktewater.

Onderdeel van dit stedelijk waterplan is een riothermie kansenkaart. Op deze kaart zijn potentiële energiebronnen uit (afval)water in beeld gebracht evenals potentiële afnemers van laagwaardige warmte. Samen met de gewenste blauwe aders biedt dit voor de komende periode een aantal duurzame kansen. Aan deze kansen zal de komende jaren aandacht worden geschonken. Een aantal van deze duurzame kansen rond gebruik van warmte uit afvalwater (riothermie) liggen bij ondernemingen zelf. Eind 2012 is met een aantal ondernemers gesproken over de mogelijkheden van het inzetten van riothermie. Dit krijgt in 2013 een vervolg.

Lateraalkanaal, Tukkersdijk

Lijst van afkortingen

ACDI	Almelo Centrum voor Duurzaamheid en innovatie
BEVI	Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen
Biogashub	centraal productie c.q. aanleverpunt van biogas t.b.v. een gasnetwerk
BREEAM	Building Research Establishment Environmental Assessment Method
BRZO	Besluit Risico's Zware Ongevallen
BUS	Besluit Uniforme Saneringen
C2C	Cradle to Cradle, visie op duurzaam ontwerpen en produceren
CO2	kooldioxide
Cradle to Cradle	"van wieg tot wieg", visie op duurzaam ontwerpen en produceren met als doel oneindig hergebruik van grondstoffen
EFRO	Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling
EPC	Energie Prestatie Coëfficiënt
EV	Externe Veiligheid
HNW	Het Nieuwe Werken
IBOR	(project) Integraal Beheer Openbare Ruimte
IHP	Integraal Huisvestings Plan
IVN	vereniging voor natuur- en milieueducatie (oorspr. Instituut Voor Natuurbeschermingseducatie)
ISOR	InformatieSysteem Overige Ramptypen
LED	Light Emitting Diode
MKB	Midden en Klein Bedrijf
MEVO	Meerjarenprogramma Externe Veiligheid Overijssel
MVO	Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen
NAVOS	Nazorg Voormalige Stortplaatsen
NME	Natuur- en Milieu Educatie
PUEV	Provinciaal Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid
RRGS	Risico Register Gevaarlijke Stoffen
SEAP	Sustainable Energy Action Plan
Stibosa	Stimuleringsregeling Bodemsanering
SURF	samenwerkingsorganisatie van het Nederlandse hoger onderwijs en onderzoek op het gebied van netwerkdienstverlening en ICT.
SWUNG	'Samen Werken in de Uitvoering van Nieuw Geluidbeleid'
vGRP	verbreed Gemeentelijk Riolerings Plan
VNO/ NCW	Verbond van Nederlandse Ondernemingen / Nederlands Christelijk Werkgeversverbond
VTH	Vergunningverlening Toezicht en Handhaving
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WET	(project) Water Energie Twente